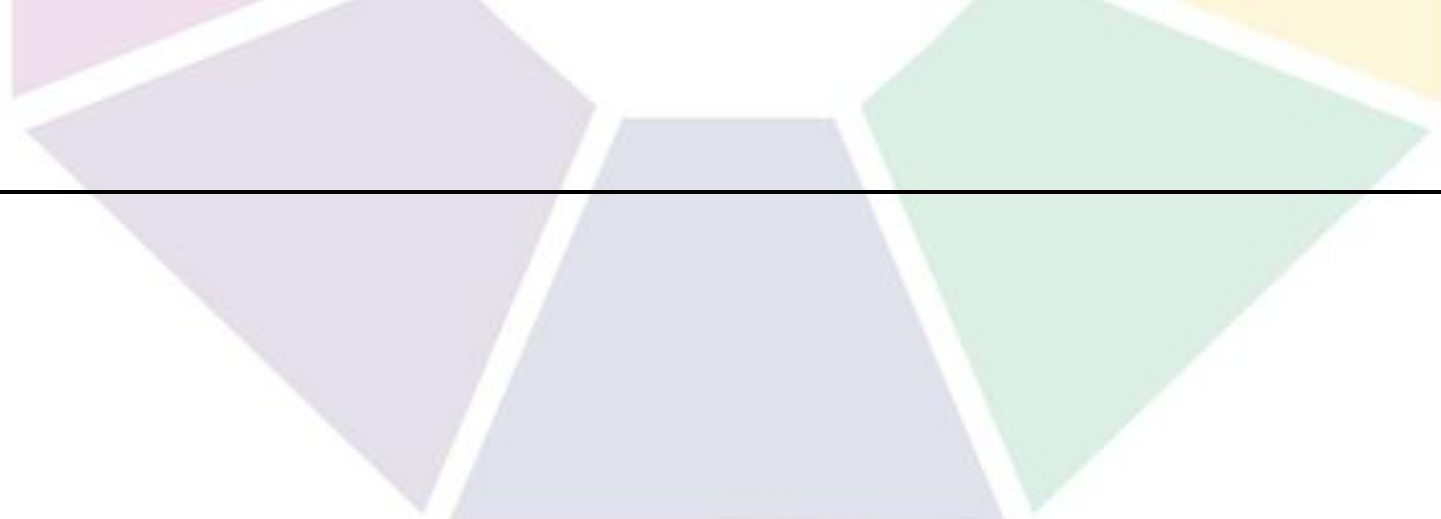


Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor

**prin intermediul
Programului Operațional Regional
2014-2020**

Constanța, 09 mai 2014



Programul Operațional Regional 2014 – 2020 își propune ca obiectiv general


creșterea competitivității economice și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale și regionale prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a condițiilor infrastructurale și a serviciilor, care să asigure o dezvoltare sustenabilă a regiunilor, capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul lor de inovare și de asimilare a progresului tehnologic.

Obiectivul general al Programului Operațional Regional va fi realizat prin obiectivele specifice formulate după cum urmează:

- *Crearea și dezvoltarea entităților de inovare și transfer tehnologic în vederea creșterii capacității acestora de a realiza servicii tehnologice specifice pentru a stimula inițiativele inovative, susținerea și dezvoltarea întreprinderilor inovative*
- *Sprijinirea dezvoltării firmelor în vederea creșterii competitivității economiilor regionale și creării de locuri de muncă*
- *Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice*
- **Creșterea rolului economic și social al orașelor**
- *Valorificarea economică durabilă a potențialului turistic cultural și natural al regiunilor*
- *Cresterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T*
- *Dezvoltarea accesibilității și calității serviciilor sociale și medicale acordate și stimularea trecerii de serviciile instituționalizate la serviciile acordate în cadrul comunității*
- *Reducerea concentrării spațiale a sărăciei, prin asigurarea unor condiții proprii de locuit pentru comunitățile defavorizate, precum și prin asigurarea acestora cu servicii de bază - medicale, educaționale, sociale în vederea creșterii gradului de ocupare și incluziune socială a acestora*
- *Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale pentru asigurarea premiselor materiale necesare unui proces educațional la nivel european*
- *Dezvoltarea gradului de acoperire geografică și incluziune a înregistrării proprietăților în Sistemul Integrat de Cadastru și Carte Funciară*

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL 2014-2020

Obiective Tematice (OT)	Axa prioritară
OT 1 - consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării	AP 1 - Transfer tehnologic
OT 3 - îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol, pescuitului și acvaculturii	AP 2 – Competitivitate IMM
OT 4 - sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	AP 3 – Eficiență energetică în clădiri publice
	AP 4 – Dezvoltare urbană
OT 6 - protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	AP 4 – Dezvoltare urbană
	AP 5 – Turism
OT 7 - promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	AP 6 – Infrastructură de transport rutieră
OT 9 - promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei	AP 7 – Infrastructură sanitară și socială
	AP 8 – Comunități marginalizate (CLLD)
OT 10 - investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții	AP 9 – Infrastructura educațională
OT 11 - consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă	AP 10 – Cadastru
Fără OT	AP 11 – Asistență tehnică



Obiective tematice POR 2014 -2020 care contribuie la dezvoltarea unui sistem de transport durabil

Obiectiv tematic 4 - sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele

Obiectiv tematic 7 - promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ INTEGRATĂ

- Axă Prioritară dedicată în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020 în jurul a următoarelor obiective tematice:

Obiectiv tematic	Denumire obiectiv tematic	Pondere în cadrul axei pentru dezvoltare urbană
OT 4	sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele	94%
OT 6	protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor	6%

- Întrucât trebuie respectată alocarea în cadrul obiectivelor tematice la nivelul POR, nu este posibilă modificarea ponderilor între cele două obiective în cadrul axei privind dezvoltarea urbană

DEZVOLTARE URBANĂ DURABILĂ INTEGRATĂ

➤ Alocare financiară în cadrul axei pentru dezvoltare urbană

Obiectiv tematic	Domenii de intervenție	Pondere în cadrul axei pentru dezvoltare urbană
OT 4	Eficiență energetică în clădiri rezidențiale și iluminat public	32%
	măsuri pentru reducerea emisiilor de carbon în mediul urban, în special prin investiții în transportul public urban	62%
OT 6	Revitalizarea mediului urban	6%

- Finanțarea unor proiecte integrate pe baza unor strategii integrate de dezvoltare urbană;
- Lista de proiecte din cadrul strategiei integrate se va realiza de către autoritățile publice locale, cu respectarea regulilor de eligibilitate ale POR;
- Promovarea unei abordări integrate reale – prioritizarea la finanțare în celelalte programe operaționale a proiectelor care sunt parte a strategiilor integrate de dezvoltare urbană.

Axa Prioritară 4 – Sprijinirea dezvoltării urbane

- **Valoare alocată** – 2.704 mil euro FEDR (provizoriu)
- **Tipuri de activități**
 - eficiență energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora
 - investiții în iluminatul public
 - măsuri pentru reducerea emisiilor de carbon în mediul urban, în special prin investiții în transportul public urban (zone pietonale/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)
 - regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare clădiri/ terenuri abandonate, centre istorice, etc)
- **Potențiali beneficiari**
 - autorități publice locale – mediul urban (UAT orașe și municipii)

Investiții privind reducerea emisiilor de carbon în mediul urban

Obiectiv tematic 4 - sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele

PRIORITATE DE INVESTIȚII: *Promovarea strategiilor de reducere a emisiilor de dioxid de carbon pentru toate tipurile de teritoriu, în particular zone urbane, inclusiv promovarea planurilor sustenabile de mobilitate urbană și a unor măsuri relevante pentru atenuarea adaptărilor*

- Achiziționarea de material rulant electric/vehicule ecologice pentru unitățile administrativ teritoriale.
- Modernizarea/ reabilitarea/ extinderea traseelor de transport electric (tramvai/troleu/autobuz electric sau hibrid), incluzând calea de rulare și spațiile conexe (rețeaua de străzi pe care operează mijlocul de transport, inclusiv trotuare/refugii/stații) și infrastructura tehnică aferentă.
- Modernizarea materialului rulant electric existent (tramvaie) pentru unitățile administrativ teritoriale.
- Modernizarea/ reabilitarea depourilor aferente transportului public și infrastructura tehnică aferentă.
- Realizarea de trasee separate exclusive pentru vehiculele de transport public, cu scopul creșterii frecvenței serviciilor atât în orele de vârf, cât și în afara lor.
- Îmbunătățirea stațiilor de transport public existente, inclusiv realizarea de noi stații și terminale.
- Construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor/ traseelor pentru bicicliști.
- Crearea de zone și trasee pietonale.

Investiții privind reducerea emisiilor de carbon in mediul urban

- Realizarea de sisteme de monitorizare video bazat pe instrumente inovative și eficiente de management al traficului.
- Realizarea de sisteme de e - ticketing pentru călători și parcări.
- Realizarea sistemelor de tip Park and Ride (parcări la intrarea în orașe/municipii care permit parcare autoturismului și continuarea călătoriei cu mijloacele de transport public) pentru a facilita transferurile de la autoturismul personal la transportul public și intermodalitatea.
- Realizarea de planuri de mobilitate urbană durabilă, altele decât cele pentru polii de creștere și aglomerarea București – Ilfov, care să asigure planificarea infrastructurii rutiere pe termen mediu (până în anul 2020)
- Realizarea de perdele forestiere, alineamente de arbori (cu capacitate mare de reținere a CO₂) pe terenurile publice din imediata vecinătate a rețelelor de străzi (ordin 1, 2 și 3) sau pe coridoarele majore de transport precum șoselele ocolitoare.

Principii orientative (propuneri) pentru selectarea operațiunilor în cazul orașelor cu transport public

- **Numarul populatiei deservita de rețeaua de transport public.** Este foarte important ca impactul măsurilor de modernizare și extindere a rețelei de transport public să fie unul major, adresându-se unui grup țintă cât mai mare.
- **Gradul de electrificare a rețelei de transport public urban.** Investițiile în domeniul extinderii și modernizării rețelei de transport public se vor concentra pe modul electric, în special pe șină (tramvai), iar o rețea existentă reprezintă un important punct de plecare pentru implementarea cu succes a strategiilor în domeniu.
- **Gradul de poluare cu CO2/GES al orașului respectiv.** Toate măsurile și acțiunile prevăzute în cadrul acestei priorități de investiție au drept scop final reducerea emisiilor de CO2/GES.
- **Capacitatea UAT de implementare a planurilor sustenabile de mobilitate urbane.** Separat de co-finanțare, UAT trebuie să dovedească capacitatea de a menține și întreține investițiile preconizate, din punct de vedere al capacității administrative și financiare.
- **Gradul de degradare al infrastructurii care deservește transportul public și al parcului de material rulant/vehicule aferent.** În cazurile în care infrastructura existentă și materialul rulant/parcul de vehicule aferent sunt învechite și degradate, siguranța pasagerilor nu este asigurată, iar atractivitatea transportului urban este extrem de redusă, o inversare a acestei situații fiind de dorit în perspectiva atingerii obiectivelor propuse.

Precondiții pentru finanțarea transportului public urban (achiziție mijloace de transport, echipamente etc)

In acceptiunea actuală se vor putea finanța proiecte privind transportul public urban acolo unde:

- 1. Există un plan sustenabil de mobilitate urbană la nivelul orașului-municipiului (conform legii, și în acord cu standardele UE)**
- 2. Există un contract de servicii publice (PSC) care să răspundă Reg.1370/2007 (model ce va fi oferit în trim.II 2014)**
- 3. Există capacitatea financiară și administrativă de implementare, inclusiv în ce privește mentenanța iar grupul țintă de populație deservită este relevant.**

Activitățile pentru reducerea emisiilor de CO2 în mediul urban în orașele fără transport public urban

- ❑ Obiective: oferirea opțiunilor de transport alternativ (sprijin pentru utilizarea mijloacelor de transport nemotorizate), scăderea emisiilor de noxe având un rol important în protejarea sănătății locuitorilor și în promovarea unui viitor mai durabil pentru toți. Rezultatul pozitiv va fi amplificat de implementarea unor strategii durabile în domeniul reducerii emisiilor de noxe și de schimbarea mentalității la nivelul unui număr relevant de utilizatori de autoturisme în arealul urban.
- ❑ Beneficiari eligibili: Unitățile administrativ-teritoriale
- ❑ Tipuri de investiții: construirea/ modernizarea/ reabilitarea pistelor și/sau traseelor pentru biciclisti, crearea de zone și trasee pietonale, construirea/modernizarea de by-pass-uri (variante ocolitoare) pentru traficul greu și de tranzit, realizarea de perdele forestiere, alineamente de arbori (cu capacitate mare de reținere a CO2) pe terenurile publice din imediata vecinătate a rețelelor de străzi principale sau pe coridoarele majore de transport precum șoselele ocolitoare, etc

Documentul Consultativ al Programului Operațional Regional 2014-2020 poate fi consultat aici:

<http://www.inforegio.ro/ro/programare-2014-2020/documente-de-programare.html>

punctele de vedere asupra documentului pot fi transmise la adresa : programareregionala@mdrap.ro

Pentru alte informații și comentarii:

Cezar Grozavu, manager public, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

Sava Chiser, consilier, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

Ionuț Sandu, consilier, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional

www.inforegio.ro, cez.ar.grozavu@mdrap.ro, sava.chiser@mdrap.ro, ionut.sandu@mdrap.ro,

Vă mulțumim

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE și
ADMINISTRATIEI PUBLICE

Autoritatea de Management pentru POR

Tel: 0372 111 412, Fax: 0372 111 630

email: programareregionala@mdrt.ro

www.inforegio.ro